

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O ZAHTJEVIMA ZA PRISTUP INFORMACIJAMA U
INSTITUCIJI OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA
2024. GODINU**

Banjaluka, 15.01.2025. godine

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promocije dobre uprave i vladavine prava, te zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, a u skladu sa Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku Ustava BiH. U vezi s tim, Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH razmatra predmete koji se odnose na slabo funkcioniranje ili na povredu ljudskih prava počinjenu od strane bilo kojeg organa Bosne i Hercegovine, njenih Entiteta i Brčko Distrikta. Predmeti se formiraju na osnovu pojedinačnih žalbi pravnih ili fizičkih lica ili po službenoj dužnosti (ex officio).

Pravo na pristup informacijama smatra se osnovnom pretpostavkom za izgradnju demokratskog društva. Efikasan sistem ostvarivanja i zaštite prava na pristup informacijama predstavlja ogledalo odgovornosti i transparentnosti vlasti. Građanima je neophodno omogućiti da, putem efikasnih mehanizama, pokreću različita pitanja od javnog interesa. Uključivanje javnosti u proces donošenja odluka treba biti zasnovan na principima transparentnosti i otvorenosti javnih organa, čime se jača povjerenje građana u organe vlasti i na taj način realizuje dvosmjerna komunikacija na relaciji građani – javni organi.

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, shodno odredbama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i važećim zakonima o slobodi pristupa informacijama postupa po žalbama koje se odnose na povredu prava na slobodu pristupa informacijama, te provodi istrage po službenoj dužnosti.

Shodno naprijed navedenom, Institucija ombudsmena ima dvostruku ulogu i to s jedne strane u skladu s nadležnostima propisanim Zakonom o pristupu informacijama na nivou institucija BiH, a s druge strane kao institucija BiH koja je dužna postupati po zahtjevima građana za pristup informacijama koje se nalaze u njenom posjedu.

Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH („Službeni glasnik BiH“, br.61/23) propisuje obavezu službenika za informiranje u vezi izrade godišnjeg izvještaja koji se u zakonom propisanoj proceduri upućuje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, a koji obavezno uključuje evidenciju o broju primljenih zahtjeva, vrsti traženih informacija, broju donesenih rješenja, broju konačnih rješenja, broju zahtjeva po kojima nisu donesena rješenja i načinu postupanja institucije BiH.

U tom smislu, Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH u periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine zaprimila je ukupno dvadeset (20) zahtjeva upućenih u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH.

Posmatrano na tromjesečnoj osnovi, u periodu januar-mart zaprimljena su četiri (4) zahtjeva za pristup informacijama, u periodu april-juni šest (6), juli-septembar, također, šest (6), te četiri (4) zahtjeva u periodu oktobar-decembar 2024. godine. Ukupno posmatrano, bilježi se povećan broj zahtjeva u drugom i trećem tromjesečju u odnosu na broj zahtjeva u prvom i zadnjem tromjesečju izvještajne godine.

Zahtjeve su podnosili fizička i pravna lica, novinske agencije i nevladine organizacije. U zahtjevima je uglavnom tražen pristup informacijama iz djelokruga rada i pod kontrolom Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH. Najviše zahtjeva se odnosilo na preporuke Ombudsmena i statističke pokazatelje u različitim oblastima ostvarivanja ljudskih prava. U nekim slučajevima tražene su informacije o postupanju u predmetima registriranim u Instituciji ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Institucija je u vezi gore navedenih zahtjeva za pristup informacijama postupila shodno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine, uključujući i odredbe vezane za rokove.

Rješavajući po zaprimljenim zahtjevima za pristup informacijama, proveden je postupak u skladu sa Zakonom i četrnaest (14) zahtjeva je odobreno u cjelosti, četiri (4) su djelimično odobrena dok je u dva (2) slučaja upućen poziv za ispravku/preciziranje zahtjeva shodno odredbama člana 25. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH. U izvještajnoj godini Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH nije odbila niti jedan zahtjev za pristup informacijama.

U pogledu načina dostavljanja traženih informacija, Institucija je u najvećem broju slučajeva postupala davanjem informacije pisanim putem ili dostavljanjem kopije dokumenta koji sadrži traženu informaciju.

Detaljni podaci o zaprimljenim zahtjevima i donesenim rješenjima dati su u tabelarnom pregledu:

TABELA – Godišnji izvještaj o zahtjevima za slobodan pristup informacijama u Instituciji ombudsmena BiH za period 01.01.2024.-31.12.2024. godine

PERIOD	BROJ PRIMLJEN IH ZAHTJEVA	ODBIJENI ODBAČENI ZAHTJEVI	VRSTA TRAŽENIH INFORMACIJA	DONESENI AKTI		NAČIN POSTUP.
				Rješenje	Obavještenje Odgovor	
01.01.2024. - 31.12.2024.	20	Institucija je postupila po svim zaprimljenim zahtjevima	Preporuke Ombudsmena BiH, informacije o žalbama građana po različitim osnovama, postupanju u predmetima registriranim u Instituciji	18	2	U analiziranom periodu postupljeno je po svim zaprimljenim zahtjevima, i to na način da su u 18 slučajeva donesena rješenja, a nakon što su u dva navrata od podnosioca zahtjeva prethodno zatražene ispravke. Četrnaest (14) zahtjeva je odobreno u cjelosti, četiri (4) su djelimično odobrena.

Na rješenja Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH Žalbenom vijeću pri Vijeću ministara BiH upućene su dvije (2) žalbe, koje su u oba slučaja odbačene kao neosnovane uz konstataciju da je Institucija pravilno provela postupak, pravilno utvrdila činjenično stanje i pravilno primijenila materijalni propis.

Institucija je izvršila obavezu objave Vodiča za pristup informacijama i pratećih obrazaca na web stranici, te je uspostavljen registar zahtjeva za pristup informacijama i službenica za informiranje da vodi u skladu sa članom 18. Zakona.

Prepoznajući važnost slobodnog pristupa informacijama, kao suštinskog obilježja transparentnog i odgovornog rada, te ostajući opredjeljen da trajno djeluje u tom pravcu Ombudsmen omogućava široj javnosti uvid u svoj rad ne zadržavajući se samo u okvirima obaveza u ovom polju koje definiše Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH. Ova svoja nastojanja Ombudsmen, između ostalog, realizuje i pravovremenim objavljivanjem svih relevantnih informacija na zvaničnoj internet prezentaciji www.ombudsmen.gov.ba, kroz prezentacije svojih

akata, preporuka i obavijesti o radu i aktivnostima ove institucije u vezi s događajima i pitanjima od značaja za ostvarivanje ljudskih prava u Bosni i Hercegovini.

Zahvaljujem Vam na saradnji i ostajem na raspolaganju za sve dodatne informacije

Izvještaj sačinila:

Violeta Romić, službenica za informiranje